

Strategi for Aktivitetsområdet Sundhed og Omsorg 2016-2020

Indledning

Horsens Kommune har en stor og stolt tradition på frivillighedsområdet og er en af de kommuner, der har haft størst fremgang i rekrutteringen af frivillige på ældreområdet de seneste år. De åbne aktivitetscentres aktiviteter gennemføres primært af frivillige, hvor der ugentlig er over 4.000 besøg på centrene. Dette sker i et tæt samarbejde mellem frivillige, centerrådene og aktivitetsmedarbejderne. Aktivitetsmedarbejderen understøtter den sundhedsfremmende indsats. Herudover er der et tæt samarbejde med Sund By omkring frivillige og sundheds-events. Sammen sikres en fortsat rekruttering og styrkelse af frivillige og aktive medborgere.

I forbindelse med ældrepuljemidler 2014-15, blev indsatsen ' Sammen lever vi livet' etableret. Dette skabte en massiv øgning af aktiviteter på plejehjemmene, også i de stille perioder; sen eftermiddag, aften og weekender. Denne sundhedsfremmende indsats videreføres og vil fortsat danne grundlag for arbejdet i plejeboligerne, hvor meningsfulde aktiviteter, social kapital og samskabelse med lokalsamfundet vil være i højsædet.

Aktivitetsområdet henvender sig til to målgrupper – borgere i plejeboliger og borgere i eget hjem. Aktiviteter i plejeboligerne er målrettet de borgere, der bor på i plejeboligerne. Aktiviteter i de åbne centre er målrettet alle borgere over 65 år og førtidspensionister i Horsens Kommune. Herudover ydes der støtte til og samarbejdes med frivillige.

Aktivitetsområdet i Horsens Kommune, følger og efterlever Serviceloven § 79. Aktivitetsområdet muliggør meningsfulde aktiviteter for målgruppen, medvirker til opbygning og skabelse af Social Kapital, samt understøtter samskabelse med frivillige og lokalsamfundet.

Alle tilbud på aktivitetsområdet sker med afsæt i den sundhedsfremmende tilgang med respekt for kultur og traditioner det enkelte sted.

Politisk vision og målsætning

Velfærd- og Sundhedsudvalgets visioner er:

- Vi sikrer fremtidens velfærd ved at være innovative og gå nye veje.
- Vi har en god velfærdsøkonomi, fordi vi lykkes med "mere for færre".
- Vi synliggør vores resultater og kvalitet og gør det, der virker bedst.
- Vi samarbejder med borgerne, borgernes netværk og pårørende.
- Borgerne er tilfredse og mestre deres egen livssituation.

Velfærd- og Sundhedsudvalgets politiske målsætning på Ældreområdet¹ er:

- At ældre i Horsens Kommune lever aktive liv og både brugere og pårørende danner netværk med hinanden gennem åbne fællesskaber

Der er i Velfærd og Sundhed et fælles mindset og der er formuleret 5 pejlemærker. I forhold til indsatsen på Aktivitetsområdet er der særligt tre af pejlemærkerne,² der er relevante.

- *Fællesskab*

De største uudnyttede potentialer findes hos borgerne selv, de pårørende og i borgernes netværk. Det er gennemgående for alle indsatser, at disse potentialer skal forsøges bragt i spil. Frivillige, foreninger, grupper og enkeltpersoner skal understøttes

¹ Delmål 1 under Ældre med særlige behov i Udvalgsplan 2014-2017 Velfærds- og Sundhedsudvalget

² Pejlemærke 1, 2 og 4 i Udvalgsplan 2014-2017 Velfærds- og Sundhedsudvalget

i at støtte op om fællesskabet. Det skal de, fordi de er platforme for inklusion og netværksdannelse. Indsatserne tilrettelægges, så de foregår så tæt på borgernes hjem og nærmiljø som muligt.

- *Mestring*
Mestring og sundhedsfremme er grundlæggende principper for alle indsatser i Velfærd og Sundhed. Mestring og sundhedsfremme handler om glæden ved og lysten til at leve. Det handler også om ens egen opfattelse af kunne håndtere udfordringer i hverdagen - at være selvhjulpen.
I arbejdet med mestring og sundhedsfremme anerkendes borgernes forskellige ressourcer og behov, så borgeren mødes der, hvor borgeren er. Der opstilles rammer, der giver borger lyst til at vælge det sunde og aktive liv og lyst til at være en del af fællesskabet.
- *Samarbejde og partnerskaber*
Horsens Kommune tror på, at det er et potentiale i at samarbejde med andre kommuner, andre offentlige myndigheder og private aktører. Horsens Kommune kan få inspiration til idéudvikling og at tilrettelægge indsatserne mere hensigtsmæssigt, når der samarbejdes med andre. Styrker og ressourcer findes ved at etablere løsninger i partnerskaber og ved at samarbejde på tværs.

Målsætninger for Aktivitetsområdet

Sundhed og Omsorgs kerneopgave er Sundhedsfremme. Sundhedsfremme er en del af Sundhed og Omsorgs indsatser og ydelsesområder, der understøtter, at alle borgere bliver uafhængige af hjælp, mestrer eget liv, oplever meningsfulde sammenhænge og kan håndtere hverdagens udfordringer.

Aktivitetsområdet muliggør meningsfulde aktiviteter for målgruppen, medvirker til opbygning og skabelse af sociale netværk, skaber rum for og er toneangivende i forhold til samskabelse med frivillige og lokalsamfundet.

Strategien for aktivitetsområdet i Horsens Kommune indeholder følgende 5 hovedspor:

1. Meningsfulde aktiviteter
2. Socialt netværk
3. Frivillige
4. Arenaer for samskabelse – muligheder bliver til virkelighed
5. Innovation

1. Meningsfulde aktiviteter

Målet er at iværksætte og understøtte aktiviteter der, for borgeren, den frivillige, pårørende og omgivelserne, er meningsfulde. I samarbejde med plejeområdet understøttes den enkelte til at leve det hverdagsliv, borgeren ønsker.

Forskningsmæssigt er det bevist, at det er vigtigt, at mennesket oplever at være i meningsfuld aktivitet. Herved kan mestring af hverdagslivet øges, sygdomsudviklingen udskydes samt ensomhed mindskes. Meningsfulde aktiviteter kan spænde vidt og tager altid udgangspunkt i borgerens ønsker og drømme holdt op mod borgerens egenmestring.

Frem mod 2020 vil Horsens Kommune:

- Fortsat udvikle og tilpasse aktiviteterne i plejeboligerne til borgernes behov.
- Fortsat udvikle og tilpasse aktiviteterne i daghjemmene til borgernes behov.
- I samskabelse med de frivillige, fortsat udvikle og tilpasse aktiviteterne i de åbne aktivitetscentre til borgernes behov med sammenhæng til den vej samfundet udvikler sig.
- Fortsat udbrede kendskabet til og brugen af de åbne aktivitetscentre.
- Have øget fokus på at skabe rammerne for samskabelse omkring et aktivt hverdagsliv for borgerne. Dette i tæt samarbejde med Sund By, plejeområdet, køkkenområdet og Vital Horsens. Herved opnår borgeren, pårørende, frivillige, centerråd, bruger/pårørenderåd og lokalsamfundet en mere aktiv og skabende rolle.

2. Sociale netværk

Forskning omkring betydningen af netværk og venskaber, viser klart, at det er med til at mindske sygdom på lige vis med kostomlægninger, vægttab og reduktion i alkoholforbruget. Det er derfor en vigtig forebyggelsesopgave at understøtte, at borgerne har og bibeholder sociale netværk.

De pårørende og borgerens netværk spiller ofte en afgørende rolle i borgerens liv før denne f.eks. mister sin ægtefælle, flytter på et plejehjem eller har en sygdom der forværres. Her bliver en meget vigtig indsats, at understøtte borgeren i at bibeholde kontakten til dette netværk og de pårørende, samt etablere mulighed for at deltage i andre meningsfulde fællesskab.

Frem mod 2020 vil Horsens Kommune:

- Fortsat øge fokus på og understøtte målgruppen i at bevare og skabe relationer. Dette gælder både i forhold til borgerne, pårørende, netværk, frivillige og lokalsamfundet.
- Facilitere og udbygge mulighederne for at pårørende og netværk fortsat kan involvere sig og deltage i borgerens levede liv på plejehjem.
- Udvikle og udbrede mulighederne for at pårørende bliver frivillige for andre, i sammenhæng med at man deltager som pårørende i aktiviteter.
- Udbrede kendskabet og tilbuddene i de åbne centre, samt aktivt motivere flere målgrupper blandt andet ensomme ældre. Dette kan også intensiveres ved hjælp af tværfaglige samarbejdspartnere fra Velfærd og Sundhed og lokale foreninger.

3. Frivillige

Med udgangspunkt i en stolt og mangeårig erfaring, samt i Horsens Kommunes Frivillighedspolitik arbejdes efter, at aktivitetsområdet fortsat er den førende og mest foretrukne partner for den frivillige sociale verden i forhold til sundhedsfremmende aktiviteter. Dette sikres gennem relationsarbejde, partnerskaber, samskabelse og professionel støtte af de frivillige af aktivitetsmedarbejderne.

Frem mod 2020 vil Horsens Kommune:

- Fortsat understøtte og udvikle den frivillige indsats på aktivitetsområdet, herunder samarbejdet med Centerrådene, herunder samarbejdet med Sund By omkring relevante indsatser.
- Fortsætte og udvikle samarbejdet med foreninger omkring sundhedsfremmende aktivitetstilbud.
- Udvikle samarbejdet med VIA, sprogskolen og andre uddannelsesinstitutioner i forhold til at rekruttere et øget antal frivillige og en mere mangfoldig frivilligskare.
- Et øget fokus på kompetenceudvikling af frivillige og netværkskabelse mellem frivillige i forhold til at fastholde og understøtte deres muligheder for deltagelse i og afholdelse af aktiviteter.

4. Arenaer for samskabelse – muligheder bliver til virkelighed

Horsens Kommune vil skabe rum og mulighed for samskabelse. Aktivitetsområdet bidrager allerede til dette, ved sammen med frivillige og lokale foreninger, at skabe meningsfulde aktiviteter til glæde og gavn for beboere/borgere, medarbejdere og de frivillige selv. Denne indsats bør udvides og tænkes bredere end i dag. Et væsentligt indsatsområde bliver derfor at identificere og skabe samspil med aktører i lokalområdet. Herefter afdækkes ressourcer og behov i lokalområdet, som kan bidrage til og/eller drage nytte af centrene.

Frem mod 2020 vil Horsens Kommune:

- Systematisk bringe de ressourcer der findes i lokalsamfundet i spil. Disse ressourcer kunne være børn i skoler, fritidsordninger, erhvervsområder, butikker mm.
- Indgå nye partnerskaber på tværs, som muliggør meningsfulde aktiviteter. Det kan dannes partnerskaber mellem foreninger, forretninger, apoteker, produktudviklere, børnehaver, skoler, Vital Horsens, Handicap psykiatri og socialt udsatte, biblioteker mm.

5. Innovation

Horsens ønsker fortsat at arbejde innovativt og herunder sætte nye standarder for samarbejdet mellem kommune og civilsamfund for at udvikle den enkelte borgers livskvalitet og netværk. Horsens Kommune har længe via sin sundhedsfremmende tilgang været førende indenfor innovation og frivillighed, som for eksempel kulturfestival på tværs af kommunen, højskoledage, 'Ud i det Blå'- event m.m. Denne førerposition ønskes bibeholdt ved at sætte nye standarder for muliggørelse og udvikling af sundhedsfremme i samarbejde med Sund By Horsens.

Frem mod 2020 vil Horsens Kommune:

- Stimulere til nye sundhedsfremmende aktiviteter til gavn for borgernes mestring af egen hverdag.
- Øge borgernes viden og mulighed for afprøvning af hverdagsteknologier (velfærdsteknologi). Aktivitetsmedarbejderne vil få en rolle som formidlere (velfærdsteknologiagenter).

Fakta Aktivitetsområdet 2016

Oversigt over medborgere/frivillige og frivillige foreninger i de åbne aktivitetscentre i Horsens Kommune (målt på gennemsnitsuge i oktober 2015)					
Center	Antal besøg	Antal individuelle personer	Antal frivillige	Årligt antal borgere ved arrangementer*	Antal frivillige foreninger som serviceres
Birkebo	214	128	41	1.450	11
Ceres	421	274	58	4.129	1
Egebakken	321	214	56	1.177	1
Gedvedhus	210	155	49	905	5
Hattingcentret	267	164	46	1.059	3
Kildebakken	321	263	44	855	9
Lindehøj	206	170	30	675	1
Nørrevang	403	278	29	1.118	3
Præsthøjgården	166	128	22	1.100	3
Skovly	230	163	61	1.022	3
Sundtoppen	248	89	19	1.025	1
Søndergården	390	312	62	1.685	1
Tamdrupcentret	210	106	25	940	2
Åparkcentret inkl. satellitter	469	270	55	800	9
I alt	4.076	2.714	597	17.940	53

*Oktober til september – ikke faste arrangementer.